

Riktlinjer för stöd på fritidsområdet – Alternativ C

Fastställt av regionstyrelsen
Framtagen av regionstyrelseförvaltningen
Datum 2025-05-26
Gäller från och med 1 januari 2026
Ärendenr RS 2023/639
Version [1.0]

Riktlinjer för stöd på fritidsområdet – Alternativ C

Innehåll

Riktlinjer för stöd på fritidsområdet – Alternativ C	1
1. Inledning	1
2. Hantering av stöd på fritidsområdet	2
2.1 Alternativ C – en partiell implementering	2
2.2 Hantering av allmänna bestämmelser och regler inom fritidsområdet	2
2.3 Villkor för registrerade föreningar	2
2.4 Ansökan	3
2.5 Redovisning	4
2.6 Granskning	4
2.7 Rutinbeskrivningar	4
2.8 Utlysning	4
2.9 Bedömning och beslut	4
3. Verksamhetsstöd samordnande föreningar inom funktionsrättsområdet ..	5
4. Verksamhetsstöd sociala föreningar	6

1. Inledning

Detta dokument beskriver riktlinjer för tillämpning av allmänna bestämmelser och beslutade regler för stödgivning inom fritidsområdet gällande processer för ansökning,

bedömning, beslut, redovisning och uppföljning. Dokumentet upprättas av handläggande förvaltning och beslutas av närmaste nämnd. Dokumentet ligger till grund för förvaltningens arbetsprocess- och rutinbeskrivningar gällande stödhanteringen.

Stödgivningens övergripande syfte som står i de allmänna bestämmelserna ska genomsyra bedömningen. Syftet är bidra till att människor på Gotland har möjlighet att ta del av ett rikt och mångsidigt fritidsutbud samt att utbudet återspeglar den stora mångfald som präglar dagens samhälle.

2. Hantering av stöd på fritidsområdet

För att söka stöd inom fritidsområdet ska föreningen vara registrerad i Region Gotlands föreningsregister, se rubrik 2.3. Detta gäller alla stöd utom för privatpersoner som söker eller nomineras till stipendium och fritidspris. Föreningen ska vara allmännyttig, ideell och demokratisk.

2.1 Alternativ C – en partiell implementering

Detta är en partiell implementering av det föreslagna bidragssystemet. Det innebär att vissa stöd förnyas medan andra stöd behåller de tidigare reglerna, beslutade i kommunfullmäktige 27 november 2006, KF § 20. Notera att de övergripande riktlinjerna i kapitel 2 gäller samtliga stöd nedan oavsett om det gäller stöd med nya riktlinjer eller de stöd som behåller tidigare regler.

Nya stöd

- Verksamhetsstöd till samordnande föreningar inom funktionsrättsrörelsen
- Verksamhetsstöd till sociala föreningar

Stöd som behåller tidigare regler

- Stöd till föreningsägda anläggningar
- Stöd till pensionärsföreningar
- Stöd till föreningar för personer med funktionsnedsättning
- Stöd till ungdomsverksamhet
- Arrangemangsstöd
- Ungdomsledarpris

2.2 Hantering av allmänna bestämmelser och regler inom fritidsområdet

Att allmänna bestämmelser och beslutade regler inom stödgivning till fritidsområdet följs kontrolleras genom ansökningsformulär, stadgar och årsmöteshandlingar, dialog/särskild uppgiftsinhämtning, rapportering/uppföljning, granskning samt i arbetsprocessens rutiner.

2.3 Villkor för registrerade föreningar

För att en förening ska kunna söka stöd inom fritidsområdet och erhålla subventionerad hyra av Region Gotlands anläggningar och material ska föreningen, utöver de allmänna bestämmelserna, vara registrerad i Region Gotlands föreningsregister.

2.3.1 Villkor för registrering

- Föreningen ska vara allmännyttig och ideell.
- Föreningen ska ha en demokratisk organisation och syfte.
- Föreningen ska följa skriftliga stadgar.

- Föreningen ska ha öppet medlemskap i enlighet med föreningens stadgar och föra ett medlemsregister.
- Föreningen får inte diskriminera individ eller grupp enligt gällande diskrimineringslagstiftning.
- Föreningen ska ha eget organisationsnummer och eget bank- eller plusgiro/kontonummer.
- Styrelsen och revisorerna ska vara valda enligt stadgarna.

2.3.2 Medlemsregister

Att vara medlem i en förening ska vara medlemmens aktiva och medvetna val. Med medlem menas den som betalat medlemsavgift för innevarande år och är upptagen i föreningens medlemsförteckning. Föreningen ska ha minst tre registrerade medlemmar. I en förening som av principiella eller ideologiska skäl inte tar ut en medlemsavgift kan förvaltningen bevilja dispens vilket avgörs från fall till fall. I en förening som tillämpar familjeavgift räknas varje familjemedlem som individuellt ansluten. Medlemskap av tillfällig eller passiv karaktär, exempelvis stödmedlem, besökare etc, godtas inte.

Ansökan om registrering sker via Region Gotlands webbplats. En registrerad förening ska årligen skicka in sina årsmöteshandlingar, se nedan. Om föreningen inte gör detta avregistreras föreningen och mister möjligheten att söka stöd och erhålla subventionerad hyra. Föreningen ska även säkerställa att de senaste stadgarna är inskickade till Region Gotland.

2.3.3 Årsmöteshandlingar

Varje år ska registrerade föreningar skicka in kompletta årsmöteshandlingar för att föreningen fortsatt ska vara registrerad hos Region Gotland och för att eventuella utbetalningar ska kunna ske. De ska bestå av kopia på signerat årsmötesprotokoll och revisionsberättelse, verksamhetsberättelse samt resultat- och balansrapport. Årsmötesprotokollet ska följa de antagna stadgarna och det ska framgå om styrelsen beviljats ansvarsfrihet. Bedömning görs även av att föreningen har en systematisk och kronologisk bokföring och att verksamhetsberättelsen följer föreningens syfte.

Föreningarna förväntas självständigt inkomma med undertecknade årsmöteshandlingar och information om medlemsantal via Region Gotlands e-tjänst. Detta ska ske årligen annars avregistreras föreningen och kan inte ta emot ekonomiska stöd eller hyra anläggningar och material till subventionerat pris. Föreningar som benämnt sig själva som vilande avregistreras efter tre år om de inte själva meddelat att de återupptagit sin verksamhet. Förvaltningen ska säkerställa att samtliga stödmottagare har fått information om detta samt att inlämning skett. Om inte, kan förvaltningen begära komplettering. En huvudprincip är att inga stöd betalas ut innan kompletta årsmöteshandlingar inkommit.

2.4 Ansökan

Alla stöd ansöks via Region Gotlands webbplats. Undantagna är aktivitets- och resestöd för föreningar som är anslutna till Riksidrottsförbundet som ansöker på annat vis. Region Gotland inhämtar då istället nödvändig information via de samarbetskanaler som finns med berörd samverkanspart. Syftet är att undvika dubbelredovisning och minska den administrativa bördan för föreningarna.

2.5 Redovisning

Investerings-, arrangemangs- och projektstöd redovisas efter avslutat projekt. I hanteringen av redovisningen kontrolleras uppgifterna mot ansökan: att planerade insatser genomförts, hur genomförandet har fungerat samt kontroll av utgifter och transaktioner kopplade till genomförande. När kontrollen är genomförd betalas aktuellt stöd ut.

Övriga stöd är baserade på föregående periods verksamhet vilket gör att ansökan i sig är en redovisning. Kontroller sker slumpvis och på förekommen anledning, se nedan om granskning. Verksamhetsstöd till samordnande föreningar inom funktionsrättsrörelsen och sociala föreningar granskas enligt rutin under året.

2.6 Granskning

Granskning av stöd sker årligen slumpvis, på förekommen anledning eller enligt planering. Granskningen följer de rutiner som förvaltningen beslutat och som återfinns i rutinbeskrivningarna för stöd. Föreningen ska kunna förse Region Gotland med de handlingar som efterfrågas om granskning görs. Föreningshandlingarna ska bevaras av föreningen i minst sju år i enlighet med bokföringslagen. Föreningen är skyldig att anmäla förändringar i verksamheten som kan påverka förutsättningar för att ta emot stöd, exempelvis genom att skicka in nya stadgar.

2.7 Rutinbeskrivningar

Rutinbeskrivningar, som är arbetsdokument för förvaltningen, beskriver i detalj bedömningsmallar/-matriser. Här finns även datum för ansökningar och hur granskning av föreningar och stöd går till.

2.8 Utlysning

Samtliga stöd utlyses offentligt och ansökan sker digitalt via e-tjänst/självservice på Region Gotlands webbplats. Ansöknings- och redovisningsförfarande beskrivs nedan för respektive stöd.

Vid utlysning av stöd kommuniceras regler och riktlinjer samt eventuella andra politiska prioriteringar. Vid utlysning kommuniceras även hur redovisning ska ske.

2.9 Bedömning och beslut

2.9.1 Bedömning

Bedömning sker efter en standardiserad mall som utformats för respektive stöd. Varje bedömningsmall innehåller gemensamma bedömningsparametrar mot stödgivningens övergripande villkor och mål samt parametrar mot stödspecifika villkor och kriterier. Först sker bedömning mot stödgivningens villkor, därefter mot stödgivningens mål och kriterier där det är tillämpligt. Mallar för bedömning återfinns i förvaltningens rutinbeskrivningar.

Handläggare ansvarar för bedömning mot stödgivningens villkor, dvs att ansökan och sökande uppfyller de villkor som beskrivs i de allmänna samt stödspecifika bestämmelserna. Begäran om komplettering kan utgå om det krävs för att bedömning ska kunna ske, då med angivet sista datum för komplettering. De ansökningar som uppfyller villkoren går vidare till bedömning.

Bedömning av investerings-, drifts-, arrangemangs- och projektstöd sker i grupp. Bedömningsgruppen består av avdelningschef, fritidsstrateg, handläggare samt ytterligare interna kompetenser. Vid behov kan ytterligare underlag tas in av extern part.

Verksamhetsstöd till samordnande föreningar inom funktionsrättsområdet bedöms av avdelningschef, strateg inom området, handläggare samt ytterligare interna kompetenser.

Verksamhetsstöd till sociala föreningar bedöms av en regionövergripande arbetsgrupp med representanter från regionstyrelseförvaltningen, hälso- och sjukvårdsförvaltningen samt socialförvaltningen. Det är regionstyrelseförvaltningen som ansvarar för samordning av arbetet.

Övriga stöd beräknas mekaniskt baserade på antal aktiviteter, deltagartillfällen, medlemmar, prioriterad målgrupp och resor. Handläggningen utförs av handläggare.

2.9.2 Beslut

Beslut av investerings-, drifts-, arrangemangsstöd fattas enligt delegationsordning, antingen av avdelningschef eller av handläggande förvaltnings närmaste nämnd. Detsamma gäller verksamhetsstöd till samordnande föreningar inom funktionsrättsområdet. I beslutet anges vilka funktioner som ingått i bedömningen samt eventuella jäv.

Verksamhetsstöd till sociala föreningar fattas av handläggande förvaltnings närmaste nämnd.

För de stöd som baseras på antal aktiviteter, deltagartillfällen, medlemmar, prioriterad målgrupp och resor görs ingen bedömning. Där är det beslutade regler för stödgivning inom fritidsområdet, dessa riktlinjer samt prioriteringarna i aktuell fritidsplan som styr. Det betyder att stödnivåerna bedöms vara avgjorda vid beslut och implementering av detta stödsystem via regionfullmäktige och behörig nämnd. Ansvarig handläggare verkställer därmed redan tagna beslut.

Laglighetsprövning av fattade beslut kan ske i enlighet med kommunallagen. Information om hur detta går till återfinns på Region Gotlands webbplats.

3. Verksamhetsstöd samordnande föreningar inom funktionsrättsområdet

Kriterier	<p>1. Psykiskt välbefinnande är jämnt fördelat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Föreningen redogör för hur de skapar förutsättning för gemenskap och inkludering och motverkar ofrivillig ensamhet. - Föreningen arbetar för ett stärkt föreningsliv inom sitt område i syfte att ge förutsättningar för social samvaro och möjligheter att ta del av exempelvis kultur eller fysisk aktivitet. <p>2. Alla kan delta i den demokratiska samhällsutvecklingen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Föreningen arbetar för att praktiska hinder som kan försvåra deltagande undanröjs. - Föreningen arbetar för trygghet och delaktighet i samhället. - Föreningen redogör för hur de arbetar med normmedvetenhet och normkritik.
Ansökning	Ansökan sker digitalt via självservice/e-tjänst vid ett tillfälle årligen.
Redovisning	Ansökan är delvis en redovisning av föregående års verksamhet (kvantitet). För kvalitetskriterierna redogör föreningen i ansökan vilka kriterier de arbetar mot och på vilket sätt.

4. Verksamhetsstöd sociala föreningar

Kriterier	<p>1. Psykiskt välbefinnande är jämlikt fördelat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Föreningen redogör för hur de skapar förutsättning för gemenskap och inkludering och motverkar ofrivillig ensamhet. - Föreningen redogör för hur de skapar deltagande i föreningen på lika villkor, där alla får delta. <p>2. Skolnärvaron ökar i grundskola och gymnasium</p> <ul style="list-style-type: none"> - Föreningen bidrar till en trygg hem- och familjesituation som gör det lättare att klara skolan. <p>3. Unga avstår från bruk av narkotika</p> <p>Föreningen redogör för hur de arbetar mot droger, alkohol, narkotika, dopning tobak och spel om pengar</p> <p>4. Vi rör oss en timme varje dag</p> <p>Föreningen redogör för hur de främjar rörelse på likvärdiga villkor.</p> <p>5. Arbetsmarknaden är tillgänglig för alla</p> <ul style="list-style-type: none"> - Föreningen har insatser för att stödja personer som ha svårt att ta sig in på arbetsmarknaden <p>6. Våld förebyggs, upptäcks och stöd erbjuds</p> <ul style="list-style-type: none"> - Föreningen redogör för hur de verkar för att upptäcka, agera och ge stöd till de som lever med våld. - Föreningen redogör för hur de arbetar med att minska skadliga maskulinitetsnormer. - Föreningen redogör för hur de arbetar för att minska risken för utsatthet i form av hedersrelaterat våld och förtryck. <p>7. Alla kan delta i den demokratiska samhällsutvecklingen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Föreningen redogör för hur de främjar delaktighet och inflytande på lika villkor i föreningens verksamhet, oavsett funktionshinder, sjukdomstillstånd, kön, etnicitet, religion eller ålder. - Föreningen redogör för hur de arbetar med normmedvetenhet och normkritik. - Föreningen har en plan mot diskriminering och kränkande behandling. - Föreningen har möjlighet att erbjuda ett anpassat ledarskap för personer med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning, NPF. <p>Även föreningars planer på utveckling eller satsningar inom dessa kriterier kan vägas in i bedömningen.</p>
Ansökning	Ansökan sker digitalt via självservice/e-tjänst och behandlas vid ett tillfälle årligen.
Redovisning	Ansökan är delvis en redovisning av föregående års verksamhet (kvantitet). För kvalitetskriterierna redogör föreningen i ansökan vilka kriterier de arbetar mot och på vilket sätt.